

KÖZBESZERZÉSI
HATÓSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: +36 1 882 8522
+36 1 882 8507

Ligeti Miklós
jogi igazgató úr
részére

Iktatószám: SZE-00043/13/2024
Ügyintéző: [REDACTED]

**Transparency International
Magyarország Alapítvány**

Budapest
Falk Miksa utca 30.
IV. emelet 2. ajtó
1055

Tárgy: Tájékoztatás a Diákhitel Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság kommunikációs beszerzések tárgyában korábban megkötött egyes szerződéseinek feltételezett túlárazottságával összefüggésben érkezett közérdekű bejelentés vonatkozásában

Tisztelt Ligeti Miklós Úr!

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) 187. § (1) bekezdése értelmében „A Hatóság feladata, hogy a közérdeket, az ajánlatkérők és az ajánlattevők érdekeit figyelembe véve, hatékonyan közreműködjön a közbeszerzési politika alakításában, a jogszerű közbeszerzési magatartások kialakításában és elterjesztésében, elősegítve a közpénzek nyilvános és átlátható módon történő elköltését.”.

A Kbt. 187. § (3) bekezdése szerint a Hatóság elnöke, illetve a közbeszerzési biztos megkeresésére a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyben minden szervezet – ideértve a szakmai kamarákat és az érdekképviseleti szervezeteket is – köteles tíz napon belül tájékoztatást adni, és az EKR-ben rendelkezésre álló adatok hozzáférhetőségét biztosítani.

2024. február 13. napján a **Transparency International Magyarország Alapítvány** (1055 Budapest, Falk Miksa utca 30. IV. emelet 2. ajtó) - jogi vezetője útján - **SZE-00043/01/2024** iktatószámra iktatott levelében bejelentéssel (továbbiakban: Bejelentés) fordult a Közbeszerzési Hatósághoz (továbbiakban: Hatóság) a **Diákhitel**

Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1027 Budapest, Kacska utca 15-23.; továbbiakban: Diákhitel Zrt.) kommunikációs beszerzések tárgyában korábban megkötött egyes szerződéseinek feltételezett túlárazottságával összefüggésben.

A Bejelentésben foglaltak szerint a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és a kialakult gyakorlat értelmében a Nemzeti Kommunikációs Hivatal (továbbiakban: NKOH) keretmegállapodást köt a közbeszerzési eljárás eredményeként kiválasztott céggel vagy konzorciummal, majd az így kiválasztott gazdasági szereplő maga gondoskodik a költségvetési szervek és az állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok kommunikációs beszerzéseiről.

A Bejelentésben előadottak szerint az NKOH által közbeszerzési eljárás útján kiválasztott cég, illetve konzorcium a piaci ár többszöröséért értékesített kommunikációs szolgáltatásokat a Diákhitel Zrt.-nek. Mivel a Diákhitel Zrt. kommunikációs beszerzéseit közpénzből fizetik, a Bejelentésben rögzített álláspont szerint a túlárazás a közpénzek, végső soron a költségvetés megkárosításával valósul meg.

A Bejelentés alapján a Diákhitel Zrt. érintett szerződéseire utaló adatok nyilvánosan fellelhetők, ellenőrizhetők, a szerződések árai összevethetők a szerződések megkötésekor irányadó piaci árakkal (pl. a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény [továbbiakban: Tpv.] által szabályozott piacelemzés módszere).

Bejelentésében kéri az érintett szerződések átvizsgálását, valamint - amennyiben a vizsgált szerződések az azok megkötésének idején érvényesülő piaci áraknál drágábbak voltak - a szükséges intézkedések megtételét (úgy, mint a Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának kezdeményezése / pénzügyi szabálytalanság miatt büntető feljelentés).

A Bejelentéshez benyújtott úrlapon a megsértett jogszabályhely vonatkozásában a Kbt. 76. § (2) bekezdése került feltüntetésre.

A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (továbbiakban: Panasztv.) 1. § (3) bekezdése szerint „A közérdekű

bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat.”.

A fent idézett jogszabályhely alapján a beadványt a Hatóság **közérdekű bejelentésnek** tekintette.

A Hatóság által megtett intézkedések:

A Hatóság 2024. február 21. napján tájékoztatást nyújtott Bejelentő részére arról, hogy a Hatóság rendelkezésre álló adatok feldolgozása folyamatban van, további tájékoztatást a későbbiek során, a kellő információk birtokában tud szolgáltatni Bejelentő számára.

A Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján a Hatóság - kettő alkalommal - megkereséssel élt az NKOH felé, majd a Bejelentésben, illetőleg a benyújtott dokumentumokban és nyilatkozatokban foglaltakra tekintettel tájékoztatást kért a Diákhitel Zrt.-től.

A beérkező adatszolgáltatások alapján feltárt körülmények:

A Nemzeti Kommunikációs Hivatal jogállásáról és a kormányzati kommunikációs beszerzésekről szóló 162/2020. (IV. 30.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Korm. rendelet) foglaltak alapján a Kormány a kormányzati kommunikációs és szervezetfejlesztési feladatok megvalósítása tekintetében ajánlatkérésre feljogosított központi beszerző szervként az NKOH-t jelölte ki.

A Korm. rendelet személyi hatálya alá tartozó, 2. § (1) bekezdés szerinti szervezetek (továbbiakban: érintett szervezetek) az NKOH által működtetett központosított közbeszerzési és beszerzési rendszeren keresztül juthatnak hozzá a feladataik ellátásával összefüggő, vagy azt elősegítő kommunikációs és szervezetfejlesztési szolgáltatásokhoz.

A Diákhitel Zrt. - a Bejelentéssel érintett keretszerződések megkötésére irányuló konzultációs eljárás megindításakor irányadó szabályok értelmében - a Korm. rendelet alanyi hatálya alá tartozott és tartozik, mivel olyan gazdasági társaságnak minősül, amelyben az állam a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 8:2. §-a szerinti többségi befolyást gyakorol; érintett szervezetként tehát a kommunikációs beszerzései, a szervezetfejlesztési beszerzései és a

szponzorációi megvalósítása során a Korm. rendelet előírásai szerint köteles eljárni.

A Korm. rendelet alapján az érintett szervezet (ekként a Diákhitel Zrt. is) köteles az NKOH Portálján keresztül meghatározott tartalom és struktúra szerint megküldeni az NKOH felé az éves kommunikációs tervet, a beszerzési igényét, illetőleg a rendkívüli beszerzési igényét. Az NKOH a jóváhagyási folyamat során vizsgálja, hogy a beszerzési igény megfelel-e az éves kommunikációs tervnek, és dönt arról, hogy a beszerzési igény és a rendkívüli beszerzési igény megvalósítható-e (megfelelőségi vizsgálat). Amennyiben a vizsgálat során az NKOH megállapítja, hogy a beszerzési vagy rendkívüli beszerzési igény megfelelő, akkor az NKOH dönt a beszerzési vagy rendkívüli beszerzési igény NKOH általi, központosított közbeszerzési és beszerzési rendszer keretében történő megvalósításáról való hozzájárulásról, vagy az érintett szervezet általi, saját hatáskörben történő megvalósításához való hozzájárulásról.

A megvalósításra vonatkozó döntést az NKOH az igény sajátos jellemzői alapján egyedi mérlegelés alapján hozza meg, amelynek során vizsgálat alá kerül különösen az igény tárgya, éves tervhez való illeszkedése, forrása, a beszerezni kívánt kommunikációs szolgáltatások köre, azok komplexitása, a feladatok megvalósításának időbeli ütemezése.

A Bejelentés tárgyát képező kommunikációs beszerzési igények vonatkozásában az NKOH a központosított közbeszerzési és beszerzési rendszer keretében történő megvalósításról döntött. (Jellemzően azon beszerzési igények tekintetében, amelyek megvalósítására az NKOH által megkötött keretmegállapodásokból sor kerülhet, túlnyomórészt a Korm. rendelet 11. § (8) bekezdés a) pontja szerinti döntés születik.)

Az NKOH az érintett szervezetek kommunikációs beszerzési és szervezetfejlesztési igényeinek kielégítése érdekében beszerzési stratégiáját maga alakítja ki.

Az NKOH a kizárólag hazai forrásból megvalósuló beszerzési igények megvalósítására uniós nyílt eljárás keretében a Korm. rendelet 1. mellékletét képező kommunikációs feladatok szerinti bontásban komplex szolgáltatásokra vonatkozó keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokat bonyolít le, melyek

eredményeképpen egy ajánlattevővel (konzorciummal) köt keretmegállapodást.

A Bejelentés tárgyát képező beszerzési igények tekintetében az NKOH a Diákhitel Zrt. javára az adott keretmegállapodás alapján – a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás második részeként – a Kbt. 105. § (1) bekezdés c) pontja szerint írásbeli konzultáció(ka)t bonyolított le, melyet követően a Diákhitel Zrt. és a nyertes ajánlattevő (konzorcium) vállalozási keretszerződés(eke)t kötöttek egymással az egyes beszerzési igények vonatkozásában.

Az adott vállalozási keretszerződés alapján elvégzendő konkrét feladat – szükséges tárgyban és mennyiségben való – meghatározása a Diákhitel Zrt. és a nyertes ajánlattevő (konzorcium) közötti folyamatos igényfelmérés, egyeztetés és tervezés alapján jön létre, vagyis a Diákhitel Zrt. a vállalozási keretszerződés alapján az egyedi megrendelés tartalmát nyertes ajánlattevővel előzetesen egyeztetve, egyedi megrendelés formájában rendeli meg a szükséges szolgáltatásokat.

Az NKOH összevetette az érintett vállalozási keretszerződések alapján lehívott tételek nyertes ajánlattevő által a konzultációs eljárás során megajánlott árait az NKOH által az adott időszakban lefolytatásra kerülő kommunikációs beszerzési eljárásokban az egyes gazdasági szereplők által – az ugyanazon megajánlásokra vonatkozóan – benyújtott árak átlagával. Ezen összehasonlítási módszer alapján az érintett szerződések tekintetében nem mutatható ki, hogy többszörösen túlárazott szerződések kerültek megkötésre a nyertes ajánlattevővel.

A szerződések teljesítésének ellenőrzése, az esetleges szerződésszegés megállapítása, illetőleg a teljesítés minősítése elsősorban az ajánlatkérő feladata.

A Diákhitel Zrt. részéről a keretszerződések teljesítésével kapcsolatban minőségi kifogás nem került dokumentálásra.

A Bejelentéssel érintett, Diákhitel Zrt. által megkötött vállalozási keretszerződések és a teljesítésükkel kapcsolatos ajánlatkérői közétételek adatai:

„A Diákhitel Központ Zrt. számára komplex kommunikációs ügynökségi feladatok teljes körű ellátása”

- kelt: 2019.04.10.
- keretösszeg: 172.500.000,- Ft
- teljesítésre vonatkozó adatok: kifizetett nettó ellenszolgáltatás 162.366.734,- Ft, a szerződés teljesítése az ajánlatkérő által kiállított teljesítési igazolások alapján szerződésszerű volt

„A Diákhitel Központ Zrt. kommunikációs tevékenységéhez kapcsolódó komplex kommunikációs feladatok ellátása”

- kelt: 2020.04.30.
- keretösszeg: 176.000.000,- Ft
 - teljesítésre vonatkozó adatok: kifizetett nettó ellenszolgáltatás 133.818.130,- Ft, a szerződés teljesítése az ajánlatkérő által kiállított teljesítési igazolások alapján szerződésszerű volt

„A Diákhitel Központ Zrt. 2021. évi kommunikációs tevékenységével és médiakampányaival összefüggő komplex kommunikációs feladatok ellátása”

- kelt: 2021.04.20.
- keretösszeg: 227.000.000,- Ft
- teljesítésre vonatkozó adatok: kifizetett nettó ellenszolgáltatás 186.118.627,- Ft, a szerződés teljesítése az ajánlatkérő által kiállított teljesítési igazolások alapján szerződésszerű volt

A központosított közbeszerzési és beszerzési rendszer keretében való részvétel a Diákhitel Zrt., mint érintett szervezet részére nem lehetőség, hanem jogszabályban rögzített kötelezettség; a Diákhitel Zrt. a Korm. rendelet szerinti eljárásrendet köteles alkalmazni. E körben a beszerzési igényeinek megvalósítási módját illetően az NKOH rendelkezik döntési jogosultsággal. A lefolytatott beszerzési/közbeszerzési eljárások eredményes lezárultát követően az érintett szervezetnek szerződéskötési kötelezettsége van.

A fentiek alapján a vizsgálattal érintett időszakban a Diákhitel Zrt. jogszabályi kötelezettség alapján kötött a központosított közbeszerzési és beszerzési rendszer keretében keretmegállapodások alapján komplex kommunikációs feladatok ellátására vonatkozó vállalkozási keretszerződéseket az NKOH által lefolytatott

eljárásokban nyertesként kiválasztott ajánlattevővel (konzorciummal), amelyek alapján egyedi megrendelések keretében hívta le az egyes kommunikációs szolgáltatásokat.

A Bejelentésben kifogásolt árazás vonatkozásában előadottak szerint az NKOH által a Diákhitel Zrt. javára - a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás második részeként - lefolytatott írásbeli konzultáció során az NKOH által kötött, adott keretmegállapodásban részes ajánlattevő csak az adott keretmegállapodásban foglalt egységárral megegyező, vagy azoknál alacsonyabb összegű ajánlatot tehetett érvényesen. A Kbt. 131. § (1) bekezdés értelmében a szerződést a nyertes ajánlattevővel - közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel - kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően. A Diákhitel Zrt. részére tehát az adott keretmegállapodás szerinti egységáraknál magasabb egységárak alkalmazására nem volt mód.

A teljesítés során kifogás a felek részéről nem merült fel.

A fentiekre figyelemmel a Hatóság tájékoztatáskérései vonatkozásában nyújtott információk alapján a Hatóság nem tárt fel olyan körülményt, mely alapján közbeszerzési jogsértés gyanúja merült fel, erre tekintettel a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján további intézkedés megtétele, illetőleg jogorvoslati eljárás kezdeményezése a Közbeszerzési Döntőbizottság felé nem indokolt.

Felhívom Bejelentő figyelmét, hogy a Hatóság feladat- és hatáskörét a Kbt. és a vonatkozó végrehajtási rendeletek szabályozzák; a Bejelentésben hivatkozott, Tpv-t.-ben szabályozott piacelemzés lefolytatására a Hatóság nem rendelkezik hatáskörrel.

Bejelentését ezúton is köszönjük!

Kelt: az elektronikus aláírás tanúsítványában rögzített időpontban

Tisztelettel:

Dr. Kovács
László

Digitálisan aláírta:
Dr. Kovács László
Dátum: 2024.08.02
13:53:41 +02'00'

Dr. Kovács László PhD
elnök

Kapják:

1. Transparency International Magyarország Alapítvány (1055 Budapest, Falk Miksa utca 30. IV. emelet 2. ajtó) – KRID: 18192744
2. Irattár